

der efter § 19 i Danmarks Riges Grundlov er tillagt regering, overlades således ikke til de færøske myndigheder.

Den nævnte bestemmelse i § 19 fastslår, at »Kongen (regeringen) handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender«. Udenrigspolitik hører efter lov om Udenrigstjenesten under Udenrigsministeriet. I praksis varetager en række ressortministerier dog i vidt omfang udenrigspolitiske opgaver inden for hver deres område. Udenrigsministeriet fungerer i sådanne tilfælde som koordinerende myndighed, jf. f.eks. Statsministeriets cirkulære nr. 15 af 20. januar 1977 om indgåelse af internationale forvaltningsoverenskomster.

Uden at det er muligt udtømmende at angive de handlinger, der er omfattet af bestemmelsen i § 19, kan nævnes, at den udenrigspolitiske kompetence bl.a. omfatter indgåelse af internationale traktater og konventioner samt forhandlinger om sådanne aftaler, udsendelse og modtagelse af diplomater, anerkendelse af nye stater og regeringer, kontakt til udenlandske myndigheder i udenrigspolitiske sager, udnævnelse af repræsentanter til internationale konferencer mv. samt udfærdigelse af instruktioner til sådanne repræsentanter samt beslutninger om anvendelse af militære magtmidler og om kongerigets territorium.

I en række tilfælde er også beføjelser uden for bestemmelsen i § 19 omfattet af sagsområderne udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik. Det gælder eksempelvis de områder, der er reguleret i lov af 5. marts 1954 om Det Udenrigspolitiske Nævn, lov af 13. april 1983 om Udenrigstjenesten, lov af 10. juni 1971 med senere ændringer om internationalt udviklingssamarbejde, lov af 8. marts 1972 om konsulære forbindelser, lov af 18. juni 1968 om diplomatiske forbindelser, lov af 30. november 1983 om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer m.v., samt lov af 28. april 1971 med senere ændringer om nordisk samarbejde.

Også andre lovregulerede områder må karakteriseres som hørende under sagsområderne udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det drejer sig f.eks. om love, der med folkeretlig virkning fastlægger kongerigets territorium, herunder søterritorium, fiskeriterritorium, økonomisk zone m.v. Yderligere kan andre lovregulerede områder være så snævert forbundet med udenrigs- og sikkerhedspolitiske handlinger, at de må anses for at falde ind under sagsområderne udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det gælder eksempelvis lov af 29. april 1955 om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker og af protokol om NATO's militære hovedkvarter og lov af 3. januar

1992 om inspektion af konventionelle styrker i Danmark.

Det anførte er ikke ensbetydende med, at det er udelukket at gennemføre en ordning, hvor landsstyret får fuldmagt til at handle på rigets vegne i visse udenrigspolitiske anliggender. I den forbindelse kan der henvises til, at der har været drøftelser mellem regeringen og Færøerne samt Grønland om at etablere en ordning, hvorefter det færøske og det grønlandske landsstyre får adgang til at handle på rigets vegne med henblik på forhandling og indgåelse af visse aftaler, der alene angår Færøerne henholdsvis Grønland.

Ud over de eksterne dele af sagsområderne forsvars- og sikkerhedspolitik omfatter de pågældende sagsområder også de organisatoriske forhold i forsvaret, herunder opdelingen af forsvaret i forskellige værn, forholdene for soldaterne samt forsvarets bygninger, våben og øvrige udstyr.

Dansk forsvar har efter §§ 3 – 7 i lov om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. til opgave som en integreret del af NATO i samarbejde med allierede styrker at kunne deltage i konfliktforebyggelse, krisestyring samt forsvar af NATO's område i overensstemmelse med alliansens strategi. Forsvaret skal desuden kunne konstatere og afvise krænkelse af rigets suverænitet og deltage i tillidsskabende og stabilitetsfremmende opgaver samt dialog og samarbejde på det forsvarsmæssige område med lande uden for NATO. Endvidere skal forsvaret med militære midler kunne bidrage til løsning af konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver. I medfør af forsvarsloven omfatter forsvarets opgaver bl.a. også forskellige foranstaltninger, som et samfund foretager for at forberede sig internt mod følgerne af krig eller katastrofer, herunder forsvarets støtte til og samarbejde med de øvrige dele af totalforsvaret.

Til brug for løsning af sine opgaver foretager forsvaret overvågning og kontrol inden for kongerigets territorium, herunder i de nordatlantiske dele af kongeriget, med henblik på at kunne konstatere og afvise krænkelse af suveræniteten. Det sker bl.a. gennem maritim tilsynsvirksomhed.

4.5. Valuta- og pengepolitik (lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 5)

Valutapolitik omfatter spørgsmålet om, hvilken valuta der kan udstedes og anvendes som gyldigt betalingsmiddel, samt spørgsmålet om, hvorledes værdien (kursen) for denne valuta fastlægges.

Med pengepolitik forstås foranstaltninger, der retter sig mod pengeudbud og –efterspørgsel, jf. herved na-